

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 05-02-2019

Mødedato Tirsdag d. 05. februar 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Redegørelse til Ankestyrelsen.....	3
Sundt indeklima i fremtidens skoler.....	6
Udfasning af midlertidige pavilloner på børn- og ungeområdet.....	8
Distriktsændring - Gartnerbyen.....	11
Forslag fra udvalgsmedlem Tim Vermund om obligatorisk erhvervspraktik.....	13
Forslag fra udvalgsmedlem Mark Grossmann om obligatorisk erhvervspraktik.....	14
Ramme for fællesmøde på tværs af kontaktudvalg.....	15
Den sidste Vollsroseplan - Temadrøftelse om den kriminalpræventive indsats.....	17
Forespørgsel fra udvalgsmedlem Mark Grossmann om tidlig indsats og mønsterbrud.....	19
Seksualundervisning på folkeskolerne i Odense Kommune anno 2018.....	24
Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen.....	26
Aktuelle sager.....	29

Punkt 1: Redegørelse til Ankestyrelsen

00.00.00-A00-393-16

Resume

Ankestyrelsen har ved brev af 6/11 2018 anmodet byrådet om en redegørelse omhandlende Odense Kommunes sagsbehandlingsfrister.

Redegørelsen omhandler Odense Kommunes svar af 15/6 2016 til Statsforvaltningen, der tidligere var tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen har som ny tilsynsmyndighed bedt byrådet om en redegørelse, hvor der skal tages stilling til fire opmærksomhedspunkter i Odense Kommunes tidligere fremsendte svar.

Ankestyrelsen har anmodet om byrådets redegørelse inden for to måneder fra deres henvendelse den 6/11 2018. Børn- og Ungeforvaltningen har været i kontakt med Ankestyrelsen og aftalt, at der fremsendes en redegørelse umiddelbart efter byrådets behandling af denne sag den 6/3 2019.

Denne sag tager stilling til besvarelsen til Ankestyrelsen på baggrund af udkast fra Børn- og Ungeforvaltningen. Udkastet følger i denne sagsfremstilling.

Sagens bilag er lukket, da det indeholder personoplysninger.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet fremsender en redegørelse til Ankestyrelsen som angivet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen (V) stillede følgende forslag: "Børn- og Ungeforvaltningen skal kvartalsvis give udvalget en status på arbejdet i Samarbejdsforum for børn med handicap".

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen og godkender forslaget fra udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen.

Udvalgsmedlem Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Den 10/5 2016 bad Statsforvaltningen som tilsynsmyndighed Odense Kommune om en redegørelse i en sag om en konkret henvendelse fra en gruppe forældre omhandlende kommunens overholdelse af sagsbehandlingsfrister på handicapområdet i Børn- og Ungeforvaltningen.

Denne redegørelse blev suppleret med oplysninger omkring kommunens generelle sagsbehandlingsfrister. Odense Kommune fremsendte 15/6 2016 et svar på henvendelsen i forhold til den konkrete sag. Svaret fra Odense Kommune pr. 15/6 2016 indeholdte også en redegørelse af kommunens løbende justering af de fastsatte sagsbehandlingsfrister.

Denne oprindelige sag fremgår af vedlagte bilag.

Efter at Ankestyrelsen, der er ny tilsynsmyndighed, har set nærmere på sagen, er der ved brev af 6/11 2018 anmodet om en yderligere redegørelse i forhold til specifikt fire punkter:

1. Om Odense Kommune giver borgerne skriftlig besked om forlængelse af sagsbehandlingstiden i konkrete ansøgningssager på det sociale område, hvis kommunen ikke kan overholde den offentliggjorte frist.
2. Om Odense Kommunes byråd følger op på, om forvaltningen overholder de offentliggjorte sagsbehandlingstider.
3. Om Odense Kommune justerer arbejdsrutiner og arbejdsgange eller fastsætter nye frister, såfremt forvaltningen i større omfang i det daglige ikke lever op til de af byrådet fastsatte frister.
4. Med hvilken begrundelse Odense Kommune vurderer, at den offentliggjorte sagsbehandlingstid ikke som udgangspunkt omfatter kommunens sagsoplysning.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Ankestyrelsen svares således:

Redegørelse ift. henvendelse fra Ankestyrelsen vedrørende Odense Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsen har 6/11 2018 fremsendt en henvendelse til forvaltningen med følgende spørgsmål:

- 1) Om Odense Kommune giver borgerne skriftlig besked om forlængelse af sagsbehandlingstiden i konkrete ansøgningssager på det sociale område, hvis kommunen ikke kan overholde den offentliggjorte frist.
- 2) Om Odense Kommunes byråd følger op på, om forvaltningen overholder de offentliggjorte sagsbehandlingstider.
- 3) Om Odense Kommune justerer arbejdsrutiner og arbejdsgange eller fastsætter nye frister, såfremt forvaltningen i større omfang i det daglige ikke lever op til de af byrådet fastsatte frister.
- 4) Med hvilken begrundelse Odense Kommune vurderer, at den offentliggjorte sagsbehandlingstid ikke som udgangspunkt omfatter kommunens sagsoplysning.

Idet den konkrete sag, der har givet anledning til Ankestyrelsens henvendelse, hører under Børn- og Ungeforvaltningen i Odense Kommune, besvares henvendelsen af denne forvaltning i nedenstående redegørelse. Besvarelsen har været politisk behandlet i Børn- og Ungeudvalget (5/2 2019), Økonomiudvalget (20/2 2019) og i byrådet (6/3 2019).

Ad 1) Såfremt det i enkeltsager ikke er muligt at overholde de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, giver Børn- og Ungeforvaltningen fortsat ansøgere skriftligt besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse, jf. Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Ad 2) Odense Kommunes byråd har, siden redegørelsen af 3/11 2015, på møde den 23/11 2016 besluttet, at fastsættelse og justeringer med sagsbehandlingstider skal foretages af de enkelte politiske fagudvalg. De enkelte politiske fagudvalg er derfor bemyndiget til at foretage løbende tilretning og offentliggørelse indenfor eget fagområde, både når sagsbehandlingstiderne nedsættes og forhøjes. Sagsbehandlingsfristerne skal behandles af de politiske fagudvalg minimum én gang om året. Der foretages justeringer løbende, hvis der findes behov herfor i løbet af året. Hvis sagsbehandlingstider skal forhøjes, skal dette forelægges Økonomiudvalget til godkendelse efter, at sagen har været behandlet i det relevante politiske fagudvalg.

Børn- og Ungeudvalget har senest behandlet sagsbehandlingstiderne 11/12 2018.

Det vurderes derfor, at de offentliggjorte sagsbehandlingstider afspejler de faktiske sagsbehandlingsfrister, som en ansøger vil opleve i en sag. Det vurderes også, at de aktuelle sagsbehandlingstider behandler ansøgninger fagligt forsvarligt, og at der træffes afgørelse så hurtigt som muligt.

Ad 3) Børn- og Ungeforvaltningen er fortsat opmærksom på, at arbejdsrutiner og arbejdsgange skal medføre smidig sagsbehandling samtidig med, at de fastsatte sagsbehandlingsfrister overholdes. Afdelingen, som har behandlet den sag, som Ankestyrelsens henvendelse drejer sig om, har bl.a. iværksat et projekt vedrørende strategier for den gode og effektive sagsbehandling. I den forbindelse bliver der også set på, om der er behov for at revidere nogle af de nuværende sagsbehandlingsfrister.

For så vidt angår børn med handicap, er der, som nævnt i redegørelse af 15/6 2016, blevet oprettet et Samarbejdsforum, som bl.a. består af forældrerepræsentanter, ledere og medarbejdere fra afdelingen, som har behandlet den sag, Ankestyrelsens henvendelse drejer sig om. Samarbejdsforummet mødes fire gange årligt og skal bidrage til, at området udvikler og forbedrer sig.

Børn- og Ungeforvaltningen er bevidst om forpligtelsen til at revidere sagsbehandlingsfristerne, hvis der skønnes behov for det, og der føres løbende ledelsestilsyn på bl.a. overholdelse af fristen for udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse samt opfølgning på kompenserende ydelser.

Det er derfor fortsat forvaltningens opfattelse, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister på nuværende tidspunkt som udgangspunkt afspejler de sagsbehandlingsfrister, som en ansøger reelt vil opleve i en sag, og derfor ikke aktuelt kræver revidering.

Ad 4) Det er Børn- og Ungeforvaltningens vurdering, at de sagsbehandlingstider, der er offentliggjort, som udgangspunkt omfatter kommunens nødvendige sagsoplysning i størstedelen af de sager, som sagsbehandlingsfristen angår.

I det anførte eksempel fra Ankestyrelsens henvendelse om Servicelovens § 42, fremgår, at sagsbehandlingen som hovedregel vil være afsluttet inden 6 uger. Der kan dog være enkelte sager, som kræver en mere vidtgående

oplysning end andre sager indenfor samme bestemmelse, og som derfor tager længere tid at behandle. Derfor har forvaltningen tillige valgt at oplyse om sagsbehandlingstiderne specifikt for disse sager.

Når Børn- og Ungeforvaltningen har valgt at offentliggøre begge sagsbehandlingstider skyldes det, at formålet med at fastsætte sagsbehandlingsfrister er, at borgerne skal kunne vide, hvilket niveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid, og at fristerne skal være realistiske.

Børn- og Ungeforvaltningen har derfor vurderet, at det giver borgerne det mest retvisende og oplyste billede af de forventede sagsbehandlingstider, hvis begge frister fremgår på hjemmesiden. Hvis det vurderes, at der er tale om en sag, hvor der er behov for mere vidtgående oplysning end normalt, og at sagsbehandlingen derfor ikke kan afsluttes indenfor den generelle sagsbehandlingsfrist på 6 uger, gives borgeren skriftlig besked herom. Borgeren gives tillige skriftlig besked om, hvornår borgeren kan forvente at modtage en afgørelse, ligesom dette fremgår af de offentliggjorte hjemmesider.

Det er derfor Børn- og Ungeforvaltningens vurdering, at de forbehold, der tages ved de forskellige sagsbehandlingsfrister, skal ses som forbehold for særlige tilfælde, og at disse er offentliggjort som en service til borgerne, der har netop denne type sager.

Vi vurderer tillige, at de offentliggjorte sagsbehandlingstider som udgangspunkt omfatter kommunens nødvendige sagsoplysning for størstedelen af de sager, som fristerne vedrører, og hvis der opstår tilfælde, hvor fristen ikke kan holdes, orienteres borgeren skriftligt om dette.

Børn- og Ungeforvaltningen er ikke bekendt med praksis eller lovgivning, der modsiger ovenstående vurdering og praksis i forhold til fastsættelse af sagsbehandlingstider, ligesom Statsforvaltningen i deres brev af 25/2 2016 skriver, at Odense Kommunes fastsatte frister, som er enslydende med fristerne i dag, var i overensstemmelse med Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2. Hvis Ankestyrelsen vurderer anderledes, hører vi gerne om dette.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 2: Sundt indeklima i fremtidens skoler

82.00.00-G01-2-19

Resume

Denne sag er en opfølgning på byrådets beslutning om "Sundt indeklima i fremtidens skoler". Denne beslutning blev vedtaget af byrådet på mødet den 20/6 2018 i forbindelse med sagen om anvendelse af midler fra salg af NGF Nature Energy.

Med byrådsbeslutningen blev der afsat en anlægsbevilling på 26 mio. kr. i 2019, som skal anvendes til at opgradere indeklimaet i de odenseanske folkeskoler. Midlerne skal udmøntes i et samarbejde mellem Børn- og Ungeudvalget og By- og Kulturudvalget og samtænkes med eksisterende vedligeholdelsesbudgetter og de øvrige energibesparende tiltag under "Fremtidens Skoler og Dagtilbud".

Denne sag indeholder forslag til, hvilke kriterier prioriteringen af midlerne til opgradering af indeklima på folkeskoler skal ske efter.

Opgradering af indeklima på folkeskoler er startet i 2018 og forventes at afslutte i 2020.

På baggrund af de opstillede kriterier udarbejdes en handleplan medio 2019, der forelægges By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget til orientering.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives.

Opgradering af indeklima på folkeskoler skaber bedre og sunde læringsmiljøer til glæde for skolebørn, skolepersonale og borgere i Odense. Det er med til at øge læring og trivsel på folkeskolerne.

Udover byrådets effektmål understøtter opgradering af indeklima på folkeskoler også effektmålene for By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget:

- Fremtidssikret udvikling og vedligehold af bygninger, veje og faciliteter.
- Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed samt trivsel.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og **Børn- og Ungeforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Kriterierne for prioriteringen af midlerne til opgradering af indeklima på folkeskoler, som beskrevet i sagsfremstillingen.
2. Der på baggrund af de opstillede kriterier udarbejdes en handleplan medio 2019, der forelægges udvalgene til orientering medio 2019.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen har igangsat et tværgående arbejde, der skal realisere byrådsbeslutningen om "Sundt indeklima i fremtidens skoler", der blev vedtaget af byrådet på mødet den 20/6 2018 i forbindelse med sagen om anvendelse af midler fra salg af NGF Nature Energy.

Med denne byrådsbeslutning blev der afsat en anlægsbevilling på 26 mio. kr. i 2019. Midlerne skal udmøntes i et samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. Anlægsbudgettet samtænkes med de eksisterende midler fra vedligeholdelsesbudgetter og øvrige energibesparende tiltag under "Fremtidens Skoler og Dagtilbud".

Byrådet ønsker med beslutningen at skabe sunde rammer og læringsmiljøer for skolebørn, samt energirigtige og bæredygtige løsninger i kommunale skolebygninger. Investering i bedre indeklima skal samtidig mindske sygefraværet og understøtte læring, trivsel og et godt arbejdsmiljø.

Principper for prioritering af midler

Den administrative styregruppe for "Fremtidens Skoler og Dagtilbud", der består af fagpersoner fra børn- og ungeområdet samt ejendomsområdet, får udvidet deres opgaveportefølje med opgaver vedrørende opgradering af indeklima. Styregruppens opgave er at sikre positive synergier og samtænke den afsatte anlægsbevilling med de eksisterende midler fra vedligeholdsbudgetter og øvrige energibesparende tiltag under "Fremtidens Skoler og Dagtilbud".

Med henblik på at opnå bedst mulige synergier og effekter ud af de 26 mio. kr. skal opgradering af indeklima prioriteres blandt 33 folkeskoler. Bevillingen er første skridt til at opgradere indeklimaet på samtlige folkeskoler. Der blev i 2015 i forbindelse med renoveringsplan fra "Fremtidens Skoler og Dagtilbud" foretaget en vurdering af de samlede omkostninger til at renovere klimaanlæggene på Odense Kommunes folkeskoler. Beløbet dengang udgjorde 104 mio. kr.

Det foreslås, at følgende kriterier danner grundlag for en samlet prioritering blandt Odense Kommunes folkeskoler:

- Elevvurdering af indeklima på skolerne.
- APV-arbejdspladsvurderinger på folkeskoler.
- Stand på indeklima- og ventilationsanlæg på folkeskoler.
- Folkeskoler uden indeklima- og ventilationsanlæg.

Principperne er ikke ranglistet men danner tilsammen baggrund for en samlet prioritering.

Udviklingsprojekt støttet af Realdania

Til udvikling af strategiske indeklimaplaner har Odense Kommune, Kolding Kommune og Middelfart Kommune indgået et samarbejde om at gennemføre et udviklingsprojekt "Sunde skoler - Sund læring". Formålet med projektet er at udvikle strategiske og helhedsorienterede værktøjer til udvikling af indeklima- og renoveringsplaner. Projektet er støttet af Realdania med 1,5 mio. kr. og gennemføres i 2019. I projektet er det også intentionen at øge elevernes ejerskab af den generelle rengøringstilstand i klasselokalerne gennem bl.a. påvirkningen af adfærden.

Næste skridt

På baggrund af ovenstående kriterier foretages der screening og prioritering blandt Odense Kommunes folkeskoler. Den administrative styregruppe fremsender medio 2019 en handleplan, indeholdende en prioriteringsliste og økonomi til By- og Kulturudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets orientering.

Målet er at kunne forbedre indeklimaet på flest mulige skoler. Det forventes, at de bevilligede penge rækker til ca. 2 skoler i 2019, og 3 skoler i 2020.

Projektets forventelige milepælsplan er følgende:

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

I budget 2019 er der afsat afledt drift til "Sundt indeklima i fremtidens skoler" på 992.388 kr. fra 2020 og frem.

Punkt 3: Udfasning af midlertidige pavilloner på børn- og ungeområdet

82.20.00-P20-1-19

Resume

Byrådet har i budgettet for 2019-2021 afsat 48 mio. kr. til udfasning af pavilloner på børn- og ungeområdet.

Denne sag er en opfølgning på byrådsbeslutningen, og indeholder forslag til, hvilke principper udvælgelsen af pavilloner til udfasning i børn- og ungeområdet skal ske efter. Med henblik på at opnå bedst mulige synergier og effekter ud af de 48 mio. kr. foreslås udfasningen af pavilloner ældre end 15 år på dagtilbud og folkeskoler prioriteret ud fra pavillonernes stand vurderet primært ud fra forhold omkring klimaskærm, indeklimate og sundhedsmæssige forhold samt bærende konstruktioners restlevetid.

I budgettet er det fastsat, at udfasning af pavilloner ved Paarup Skole skal ske i 2019. Derfor udfases der 3 pavilloner, som er i dårlig stand.

Børn- og Ungeudvalget og By- og Kulturudvalget vil medio 2019 få forelagt en handleplan for de resterende pavilloner til orientering. Handleplanen vil indeholde en prioriteringsliste for årene 2020 og 2021.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Udfasning af pavilloner på børneområdet skaber bedre og sunde læringsmiljøer til glæde for børn på folkeskoler og dagtilbud, skolepersonale og borgere i Odense. Det er med til at øge læring og trivsel i kommunale skoler og dagtilbud.

Udover byrådets effektmål understøtter udfasning af pavilloner effektmålene for By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget:

- Fremtidssikret udvikling og vedligehold af bygninger, veje og faciliteter.
- Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed samt trivsel.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og **Børn- og Ungeforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Principperne for prioritering og udvælgelse af pavilloner til udfasning i børn- og ungeområdet, som beskrevet i sagsfremstillingen.
2. Der udarbejdes en handleplan, der indeholder en prioriteringsliste for årene 2020 og 2021, og som forelægges udvalgene til orientering medio 2019.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I budgettet for 2019 har byrådet besluttet, at kommunale børnehuse og skoler ikke skal have hjemme i midlertidige pavilloner, men i klimarigtigt byggeri og inspirerende læringsmiljøer. Der er et ønske om at sikre og fastholde kvalitet i hverdagens rammer til glæde for børn og ansatte.

De midlertidige pavilloner på børn- og ungeområdet har imødekommet arealbehovet i 1970'erne og 1980'erne, men har nu en stand, hvor de ikke længere opfylder kravene til indeklimate og driftsøkonomi. Pavillonerne havde ved etablering en forventet levetid på 10-15 år, men har nu i nogle tilfælde stået i 40 år eller mere og mange er udtjente.

På den baggrund har byrådet i budgettet for 2019 afsat 48 mio. kr. i 2019-2021 til udfasning af pavilloner på børn- og ungeområdet vel vidende, at 48 mio. kr. ikke er tilstrækkelig til at udskifte samtlige pavilloner med nye bygninger.

Ifølge "pavillonrapporten" udarbejdet i 2015 vil det sammenlagt koste 210 mio. kr. at udfase samtlige pavilloner, der er ældre end 15 år på børn- og ungeområdet, hvis der skal opføres nyt murstensbyggeri svarende til pavillonarealerne. På skoleområdet er der ca. 5.500 m² ældre pavilloner fordelt på 16 lokationer, og på dagtilbudsområdet er der ca. 4.000 m² ældre pavilloner fordelt på 14 lokationer.

Ved at samtænke principperne bag "Vores Bygninger" og "Kloge Kvadratmeter" kan der skaffes maksimal værdi for midlerne.

Paarup Skole

Det fremgår af budgetaftalen, at pavillonerne på Paarup Skole er de første, der skal udskiftes.

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen har i de seneste år i projekt "Fremtidens Skole og Dagtilbud" arbejdet med planer for udfasning af pavillonerne på Paarup Skole.

Ved udfasning af pavillonerne på Paarup Skole kan mange af aktiviteterne i pavillonerne flyttes ind i de eksisterende bygninger ved hjælp af ombygning. De estimerede udgifter til udfasning af de 3 ældre pavilloner i dårlig stand ved Paarup Skole er omkring 7,5 mio. kr.

Projektet har følgende milepælsplan:

De lejede pavilloner til børnehaven på Paarup Skole er nye og i god stand. Derfor er de ikke omfattet af projektet og skal håndteres særskilt.

Principper for prioritering

Den administrative styregruppe for "Fremtidens Skole og Dagtilbud" sikrer inddragelse og koordinering af opgaver med udfasning af pavilloner.

For at opnå bedst mulige effekter af de afsatte 48 mio. kr. prioriteres blandt folkeskoler og dagtilbud. Det sker på baggrund af Pavillonrapporten fra 2015, som omhandler pavilloner, der er midlertidige og ældre end 15 år.

Udvælgelse af pavilloner til udfasning sker på baggrund af pavillonernes stand. Pavillonerne undersøges og vurderes primært ud fra forhold omkring klimaskærm, indeklimate og sundhedsmæssige forhold samt bærende konstruktioners restlevetid.

Når de pavilloner, der er i dårligst stand, fjernes, så vurderes og gentænkes disponeringen af aktiviteter på øvrige arealer i samarbejde med dagtilbud og skoler. Det vil ske efter principperne i moderniseringsplanen. De fysiske rammer er med til at skabe høj kvalitet i læringsmiljøet – også ud fra tanken om at tilvejebringe fleksible undervisningsarealer, der kan understøtte fremtidige skolereformer. De fremtidige kapacitetsbehov (demografien) tages med i vurderingerne. Fritids- og Kulturområdet inddrages på de lokaliteter, hvor det skaber værdi.

De pavilloner, der fjernes, kan for eksempel erstattes af:

- Omstrukturering ud fra kapacitetsbehov eller dobbeltudnyttelse og ændret anvendelse af arealer i eksisterende ejendom - uden egentlige ombygningsarbejder.
- Ombygning i den eksisterende ejendom, så funktionerne i pavillonerne kan indeholdes i den eksisterende ejendom.
- Tilbygning af nye arealer til den eksisterende ejendom, hvis ikke der er tilstrækkeligt med arealer i eksisterende ejendom til funktioner fra pavillonerne.

Når gamle pavilloner udskiftes, erstattes disse ikke med nye pavilloner.

De konkrete byggearbejder i forbindelse med udfasningen af pavilloner samtænkes med skolernes genopretningspulje og puljen for Bygningsmæssige særønsker.

På baggrund af udvælgelsesprincippet foretages der screening og prioritering blandt midlertidige pavilloner fordelt på skoler og dagtilbud. Medio 2019 bliver By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget orienteret om handleplanen, som indeholder prioriteringsliste for årene 2020 og 2021.

Projektet har følgende milepælsplan:

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

I budget 2019 er der afsat afledt drift til "Udfasning af pavilloner" på 1,2 mio. kr. fra 2021 og frem.

Punkt 4: Distriktsændring - Gartnerbyen

17.01.04-P00-1-18

Resume

Børn- og Ungeudvalget blev den 27/11 2018 orienteret om at Åløkkeskolen gennem en årrække har oplevet faldende elevtal. For at sikre fortsat faglig og økonomisk bæredygtighed for skolen, anbefales det, at det område hvor Gartnerbyen opføres, kommer til at høre til Åløkkeskolens distrikt. Efter orienteringssagen valgte Børn- og Ungeudvalget at sende forslaget til distriktsændringen i høring på de to berørte skoler; Åløkkeskolen og Provstegårdsskolen.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender distriktsændringen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget beslutter at udskyde sagen til et kommende udvalgsmøde.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeforvaltningen har drøftet 'planlægningsgrundlaget på skoleområdet', hvor formålet har været at skabe et overblik over elevtalsudviklingen på skoleområdet i årene der kommer. På baggrund heraf er Gartnerbyen identificeret som et område i byen, som kalder på øget opmærksomhed.

For nuværende hører det område hvor Gartnerbyen opføres til Provstegårdsskolens distrikt. Skolen har dog ikke tidligere modtaget elever fra området, da det har været et industriområde, hvor 'Gasa Odense' har haft hjemme. De skolebørn som den igangværende og kommende boligudbygning genererer i området kan derfor betragtes som 'nye skolebørn'.

Åløkkeskolen har gennem en årrække oplevet faldende elevtal. For at sikre fortsat faglig og økonomisk bæredygtighed for skolen, anbefales det, at det område hvor Gartnerbyen opføres, kommer til at høre til Åløkkeskolens distrikt.

Både Provstegårdsskolen og Åløkkeskolen ligger geografisk tæt placeret på Gartnerbyen med en afstand på ca. halvanden kilometer for begge skolers vedkommende. Åløkkeskolen tilbyder undervisning til elever i indskoling (0. til 3. klasse) og på mellemtrinnet (4. til 6. klasse). Elever i udskoling (7. til 9. klasse) fortsætter på overbygningsskolen, Vestre Skole. Afstanden fra Gartnerbyen til Vestre Skole er ca. halvanden kilometer.

Høringssvar fra Åløkkeskolen og Provstegårdsskolen

Høringssvar fra begge skoler er vedhæftet som et bilag til denne sag og er kort opsummeret nedenfor.

Åløkkeskolen stiller sig meget positive over den forslåede distriktsændring, hvilket vil betyde en tilførsel af elever til skolen, som kan understøtte skolens fortsatte faglige og økonomiske bæredygtighed. I høringssvaret fremhæves det, at det netop er besluttet at forlænge Langesøstien, hvilket vil give Gartnerbyen gode adgangsforhold til Åløkkeskolen med sikker skolevej, hvor børnene helt kan undgå at skulle ud i den tunge trafik.

Provstegårdsskolen stiller spørgsmålstegn ved den forslåede distriktsændring, hvilket vil betyde at fremtidige tilflyttere til Gartnerbyen, ikke er tilknyttet deres skoledistrikt. I høringssvaret fremhæver skolebestyrelsen en bekymring om, at man siden sammenlægningen med Højstrupskolen i 2012 har oplevet en tendens til en stigning i antallet af socialt belastede og ressourcetsvage familier i skoledistriktet.

Med afsæt i de to indkomne høringssvar, er det stadig Børn- og Ungeforvaltningens anbefaling, at Gartnerbyen fremadrettet skal være en del af Åløkkeskolens distrikt.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Børn- og Ungeforvaltningen, herunder for Odense Kommunes kassebeholdning.

Bilag

Hørings svar - Samlet

Punkt 5: Forslag fra udvalgsmedlem Tim Vermund om obligatorisk erhvervspraktik

17.27.12-G01-1-19

Resume

Med henvisning til § 2, stk. 2, i Forretningsordenen for Børn- og Ungeudvalget, har udvalgsmedlem Tim Vermund fremsendt forslag om obligatorisk erhvervspraktik.

Nedenfor følger det fremsendte forslag:

"I Børn- og Ungeudvalget ønsker vi, at flere unge tidligt stifter bekendtskab med erhvervslivet. Derfor vil vi indføre en moderne obligatorisk erhvervspraktik i samspil med de øvrige vejledningsindsatser. Hvordan dette organiseres, ønsker vi at inddrage forældre og skoler i, da der kan være forskelle på, hvordan man bedst organiserer det lokalt. Det er vigtigt, at der er opbakning til indsatsen på skolerne og blandt forældrene. Hvordan praktikkerne organiseres, om det skal være i grupper, som virksomhedsbesøg, på hvilket klassetrin og hvor mange dage det skal dreje sig om, lader vi derfor være op til de enkelte skolebestyrelser at bestemme. Udgifterne til praktikker og virksomhedsbesøg afholdes inden for den enkelte skoles økonomiske ramme."

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen fremsender sagen til Børn- og Ungeudvalget.

Beslutning

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Tim Vermund (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Abdirashid Abdi (Å) og Pernille Bendixen (O) stemmer for forslaget.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod forslaget.

Børn- og Ungeudvalget godkender forslaget.

Børn- og Ungeforvaltningen bedes sikre, at implementeringen skal ske fra skoleåret 2019/20 og fremadrettet. Børn- og Ungeforvaltningen skal i løbet af skoleåret 2019/20 give udvalget en orientering om, hvorledes ordningen er blevet udfoldet på skolerne.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) bruger deres standsningsret og beder om, at sagen sendes videre til afgørelse i byrådet, jf. styrelseslovens § 23.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé.

Økonomi

Det vurderes, at de konkrete udgifter til erhvervspraktik vil variere fra skole til skole, alt efter hvordan den enkelte skole beslutter, den skal udmøntes lokalt. Det er Børn- og Ungeforvaltningens overordnede vurdering at udgifterne vil udgøre mellem i alt 200.000 - 600.000 kr. årligt. Forslaget lægger op til en finansiering inden for Børn- og Ungeudvalgets ramme.

Da der er tale om en initiativretssag, har Børn- og Ungeforvaltningen ikke oplyst sagens økonomiske konsekvenser yderligere.

Punkt 6: Forslag fra udvalgsmedlem Mark Grossmann om obligatorisk erhvervspraktik

17.27.12-G01-1-19

Resume

Med henvisning til § 2, stk. 2 i Forretningsordenen for Børn- og Ungeudvalget, har udvalgsmedlem Mark Grossmann (V) fremsendt forslag om obligatorisk erhvervspraktik for elever i 8. klasse.

Nedenfor følger det fremsendte forslag:

"Praktikforløb i skolens ældste klasser kan være med til at kvalificere de vejledningsforløb, der gennemføres igennem UU Odense og understøtte, at de unge i højere grad stifter bekendtskab med erhvervslivet i en tidlig alder.

Bekendtskabet med erhvervspraktikken skal både være med til at styrke de unges uddannelsesvalg og give dem kendskab til, hvad det vil sige at møde ind på et arbejde og at have et job. Det er centralt i den obligatoriske praktik, at det er individuelle forløb, der sikrer at den enkelte elev får en individuel og autentisk oplevelse frem for en gruppepraktik, der lægger mere op til en standardiseret fortælling om virksomheden og arbejdsmarkedet. Igennem praktikken skal eleven oparbejde en fornemmelse af, hvordan arbejdsmarkedet fungerer og lære, hvordan de selv kan spille ind i et arbejdsliv.

Afslutningsvist skal erhvervspraktikken også medvirke til, at både elever og skolens personale er på omgangshøjde med virksomhederne, og har blik for, hvilke kompetencer og kvalifikationer, der efterspørges.

Der foreslås derfor, at Udvalget træffer beslutning om, at der skal etableres obligatoriske praktikforløb for 8. klasse i folkeskolerne i Odense Kommune. Det er centralt, at praktikforløbene er obligatoriske, så det ikke er op til den enkelte skole at beslutte, om det skal igangsættes. Udvalget skal lægge den overordnede ramme for praktikken, så den spiller ind i det ovennævnte formål, er obligatorisk og individuel. Herefter er det muligt for den enkelte skolebestyrelserne være med til at præge den, så den bedst muligt passer ind i den enkelte skoles rammer og øvrige arbejde.

Udgifterne til erhvervspraktik skal finansieres gennem rammen for administration og ledelse i Børn- og Ungeforvaltningen".

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen fremsender sagen til Børn- og Ungeudvalget.

Beslutning

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Tim Vermund (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Abdirashid Abdi (Å) og Pernille Bendixen (O) stemmer imod forslaget.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for forslaget.

Forslaget er dermed forkastet.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) bruger deres standsningsret og beder om, at sagen sendes videre til afgørelse i byrådet, jf. styrelseslovens § 23.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé.

Økonomi

Det vurderes, at udgifterne til erhvervspraktik som beskrevet i forslaget vil udgøre ca. 400.000 - 600.000 kr. årligt. Forslaget lægger op til en finansiering inden for Børn- og Ungeudvalgets ramme.

Da der er tale om en initiativretssag, har Børn- og Ungeforvaltningen ikke oplyst sagens økonomiske konsekvenser yderligere.

Punkt 7: Ramme for fællesmøde på tværs af kontaktudvalg

27.00.00-G20-1-19

Resume

Børn- og Ungeudvalget skal i denne sag godkende rammen for fællesmødet for alle kontaktudvalg, som afholdes den 2/5 2019.

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter.

Strukturen udgør i alt 10 kontaktudvalg og der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg og 1 årligt fællesmøde på tværs af alle kontaktudvalg.

På møde den 11/12 2018 drøftede udvalget mulige temaer for fællesmødet, som afholdes den 2/5 2019. Forvaltningen har på baggrund af udvalgets drøftelse udarbejdet en overordnet ramme for mødet, hvor omdrejningspunktet er digital dannelse.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender rammen for fællesmødet på tværs af kontaktudvalg.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter. Samarbejdet i kontaktudvalgene skal:

- Give politikere indblik i hverdagen på skolerne og i dagtilbuddene
- Skabe et forum, hvor forældre kan drøfte helt konkrete forhold omkring deres institution eller skole med medlemmer af Børn- og Ungeudvalget
- Give forældre- og medarbejderrepræsentanter indsigt i de strategiske dilemmaer i Børn- og Ungeforvaltningen

Strukturen udgør i alt 10 kontaktudvalg og tager afsæt i de 3 geografiske områder (nord, vest og syd), der udspringer af forvaltningens tidligere regionsstruktur. Inden for hvert område er et aldersopdelt kontaktudvalg for dagtilbudsområdet (0-6 år), indskoling og mellemtrin på skoleområdet (6-12 år) og ungemiljøerne (13-18 år). Derudover er der et bydækkende kontaktudvalg for det samlede specialområde (0-18 år). Formændene for de 10 kontaktudvalg udgør sammen med formanden for ungdomsskolebestyrelsen en referencegruppe, som mødes ad hoc med rådmanden for at drøfte aktuelle forhold.

Der deltager 2 medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget i hvert kontaktudvalg. På kontaktudvalget for det samlede specialområde deltager desuden 1 udvalgsmedlem fra hhv. Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.

Der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg og 1 årligt et fællesmøde på tværs af alle kontaktudvalg.

Overordnet ramme for fællesmøde

Det årlige fællesmøde på tværs af kontaktudvalg giver mulighed for at supplere de lokale drøftelser i kontaktudvalgene med en anden mødeform og et større mødeforum, hvor emner kan foldes ud på tværs af alle kontaktudvalg.

På møde den 11/12 2018 drøftede udvalget mulige temaer for fællesmødet, som afholdes den 2/5 2019. Forvaltningen foreslår på baggrund af udvalgets drøftelser og signaler, at det overordnede tema for fællesmødet er digital dannelse.

Temaet bidrager til en række strategiske dagsordener. Det er et element i dannelsesdagsordenen og flugter med de fokusområder, der i både Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget er peget som centrale i den kommende strategi for børn og unges teknologiforståelse og -dannelse. Temaet er også centralt i Cyber Crime projektet, hvor mange unge og deres forældre i efteråret 2018 deltog i Dilemmarejsen og drøftede dilemmaer om brugen af sociale medier. Projektet har afdækket et behov og en interesse for en fortsat debat.

Der er taget politisk initiativ til, at der henover foråret iværksættes tiltag, der skal bidrage til at skabe debat blandt unge, forældre og fagprofessionelle i Odense om anvendelsesmuligheder for teknologi og digitale platforme. Fællesmødet for kontaktudvalgene udgør et rum for netop sådan en debat i forhold til temaet digital dannelse.

Forvaltningen foreslår følgende overordnede ramme for fællesmødet som afsæt for det videre arbejde med planlægningen af mødet:

Formål

Formålet med fællesmødet om digital dannelse er, at politikere, forældre og medarbejdere i fælleskab er nysgerrige på emnet og gensidigt kan dele viden, perspektiver og erfaringer fra praksis.

Form og indhold

Mødet indledes i plenum med ét eller flere oplæg, der sætter fokus og perspektiv på børn og unges digitale liv, herunder udfordringer og muligheder. Herefter er der dialog i mindre grupper om et udvalgt emne, eksempelvis:

- Mobning på digitale platforme, herunder sprog og tone
- Cybercrime med fokus på billeddeling
- Afhængighed, fx like-hunting og gaming
- Databevidsthed, fx digitale fodspor
- Sociale relationer på nettet i et trivselsperspektiv
- Den tidlige indsats, fx brug af digitale redskaber og mestring af det digitale liv
- Forældre som digitale rollemodeller

Der sikres afslutningsvis en afrunding på mødet.

Udvalgsmedlemmernes rolle

Udvalgsmedlemmerne indgår i fællesmødet som de øvrige deltagere, herunder i dialogen om udvalgte emner i mindre grupper.

Ovenstående ramme er et overordnet afsæt for det videre planlægningsarbejde. Efter udvalgets behandling af sagen, vil forvaltningen arbejde videre med en detaljeret planlægning af fællesmødet.

Udvalget vil på et senere møde få forelagt invitation og program, som herefter formidles til kontaktudvalgenes medlemmer ca. en måned før fællesmødets afholdelse. Det forventes, at politikere og øvrige deltagere forud for mødet får mulighed for at vælge sig ind på et konkret dialogemne.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: Den sidste Vollsmoseplan - Temadrøftelse om den kriminalpræventive indsats

00.00.00-P20-5-18

Resume

I september 2018 lancerede Odense Byråd Den sidste Vollsmoseplan. En plan, der på sigt skal være med til at forandre Vollsmose fra en hård ghetto til en bydel som alle andre bydele i Odense. Som en del af Den sidste Vollsmoseplan har Byrådet valgt at definere udviklingen af Vollsmose i tre spor.

- Spor 1 der dækker over de fysiske rammer, som blandt andet skal sikre at bydelen og bebyggelsen forandres og gøres attraktiv. Ligesom beboersammensætningen på sigt skal afspejle resten af Odense.
- Spor 2 dækker over opgør med parallelsamfund og mønsterbrud, som blandt andet skal sikre en bydel med mindre kriminalitet, en faglig attraktiv folkeskole, et aktivt fritids- og kulturliv og øget sundhed.
- Spor 3 dækker over vækst, job og integration, som blandt andet skal sikre, at uddannelses- og beskæftigelsesgraden i Vollsmose om 10 år er på niveau med resten af Odense.

Som et led i Den sidste Vollsmoseplan har Odense Byråd bedt Børn- og Ungeudvalget udfærdige en samlet plan, der skal sikre, at der ikke tabes flere generationer i Vollsmose. Planen skal tage tydeligt højde for, at forandringer skal ske nu og her, men også i et 10-årigt perspektiv. Planen skal yderligere nøje vurdere effekten af brugen af eksisterende ressourcer. Planen vil indeholde de opgaver, der fra byrådets side er defineret til Børn- og Ungeudvalget. Det vil sige, at opgaver omkring Fritid og Kultur er givet til By- og Kulturudvalget, Sundhedsindsatser er givet til Sundhedsudvalget, og slutteligt er et opgør med Negativ Social Kontrol forankret under Økonomiudvalget.

Denne temadrøftelse har fokus på den kriminalpræventive indsats, præsenteret ved Familie- og Velfærdsafdelingen.

Temadrøftelsen faciliteres på udvalgsmødet af forvaltningen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter den kriminalpræventive indsats for børn og unge i Vollsmose.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Byrådets ambition er, at Vollsmose skal være en bydel, der er tryk at færdes i. En bydel hvor ikke kun beboerne er stolte af at bo, men også en bydel som hele Odense har lyst til at være en del af. Byrådet har i Den sidste Vollsmoseplan ønsket, at Vollsmose bliver en bydel med mindre kriminalitet, end det er tilfældet for nuværende. Dette betyder, at vi skal drage gode erfaringer af eksisterende indsatser og samarbejder, men også tænke nye måder at løse opgaverne på, hvad enten det handler om kriminaltetsbekymringer blandt børn og unge eller det kriminaltetsforebyggende arbejde.

For at imødekomme denne ambition, har byrådet bedt Børn- og Ungeforvaltningen kigge på flere aspekter på det kriminalpræventive område. Der er således i planen fremhævet to målsætninger, som denne temadrøftelse sætter fokus på:

1. Vollsmose skal være en tryk bydel at færdes i
2. Kriminalitetsniveauet blandt børn og unge i Vollsmose skal nedbringes, så det er på niveau med det øvrige Odense

Det er med dette afsæt, at Børn- og Ungeforvaltningen i denne temadrøftelse vil præsentere udvalget for forskellige fokusområder, der skal være medvirkende til at opfylde målsætningerne, som de er beskrevet i Den sidste Vollsmoseplan.

Fokusområderne er udviklet på baggrund af faglige anbefalinger fra de fagprofessionelle, der dagligt beskæftiger sig med det kriminalpræventive og socialfaglige område i Vollsmose.

Formålet med temadrøftelsen er, at:

- give udvalget kendskab til den kriminalpræventive indsats for børn og unge i et Vollsmoseperspektiv
- give udvalget gode rammer for politiske drøftelser, ambitioner og retning
- give udvalget mulighed for på baggrund af temadrøftelsen, at drøfte hvilke elementer eller områder, der ønskes at arbejde videre med, og som skal indgå i Børn- og Ungeudvalgets samlede plan

Temadrøftelsen vil bestå af:

- Et oplæg fra forvaltningen der konkret beskriver, hvilke visioner byrådet har for Vollsmose i forhold til den kriminalpræventive indsats for børn og unge

Oplægget vil blandt andet indeholde konkrete data, praksisfortællinger, faglige vurderinger og skalerede mulige løsninger

- Drøftelse af pointer og mulige politiske prioriteringer
- En opsamling med fokus på udvalgets drøftelser og ønskede retninger, som det ønskes, at forvaltningen arbejder videre med frem mod Børn- og Ungeudvalgets samlede plan, der forventes at blive godkendt i udvalget sidst på efteråret.

Dagens temadrøftelse vil ligeledes tage højde for tværfaglige fokus, hvilket vil fremgå af oplægget.

Økonomi

De foreløbige økonomiske omkostninger for de initiativer, der præsenteres på temadrøftelsen, estimeres til samlet at beløbe sig mellem 2 og 6 mio. kr. årligt.

Den samlede finansiering skal ses i forbindelse med den samlede plan for Vollsmose og er derfor endnu ikke fastlagt.

Punkt 9: Forespørgsel fra udvalgsmedlem Mark Grossmann om tidlig indsats og mønsterbrud

27.24.15-G01-1-19

Resume

Udvalgsmedlem Mark Grossmann (V) har stillet en række spørgsmål om Børn- og Ungeforvaltningens mulighed for tidlig indsats og mønsterbrud med henblik på en drøftelse i udvalget. Nedenfor følger de stillede spørgsmål:

1. Forvaltningens muligheder i den meget tidlige forebyggelse, i forhold til at bryde social arv for unge fra udsatte familier – herunder hindre, at unge bliver forældre, før de er klar til at påtage sig et forældreskab?
2. Belysning af forvaltningens handlemuligheder på et tidligt tidspunkt – det vil sige før graviditet, under graviditet og i forlængelse af fødslen.
3. Belysning af de unges overgang fra Børn- og Ungeforvaltningen (BUF) til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF). Hvad sker der, når BUF slipper de unge? Hvorledes modtager og håndterer BSF udfordringerne? Hvordan sikres det, at BUFs massive viden om den unge ikke går til spilde?
4. Er der lovgivningsmæssige begrænsninger i forhold til at indsamle, benytte og udveksle viden om udsatte unge? Vanskeliggør lovgivningen mulighederne for en tidlig, forebyggende indsats?
5. Både BUF og BSF indstiller sager til tvangsudvalget – hvordan er den tværfaglige indsats mellem de to forvaltninger?

Forvaltningen giver i sagen et overordnet svar på de stillede spørgsmål.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Med henvisning til § 2, stk. 2 i Forretningsordenen for Børn- og Ungeudvalget, har udvalgsmedlem Mark Grossmann bedt om en drøftelse af de muligheder Børn- og Ungeforvaltningen har for at bryde social arv, så børn i socialt udsatte positioner får bedre livsmuligheder end deres forældre. Herunder ønskes særligt en drøftelse af den tværfaglige indsats mellem Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Der er stillet følgende spørgsmål:

1. Forvaltningens muligheder i den meget tidlige forebyggelse, i forhold til at bryde social arv for unge fra udsatte familier - herunder hindre, at unge bliver forældre, før de er klar til at påtage sig et forældreskab?
2. Belysning af forvaltningens handlemuligheder på et tidligt tidspunkt - det vil sige før graviditet, under graviditet og i forlængelse af fødslen
3. Belysning af de unges overgang fra Børn- og Ungeforvaltningen (BUF) til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF). Hvad sker der, når BUF slipper de unge? Hvorledes modtager og håndterer BSF udfordringen? Hvordan sikres det, at BUFs massive viden om den unge ikke går til spilde?
4. Er der lovgivningsmæssige begrænsninger i forhold til at indsamle, benytte og udveksle viden om udsatte unge? Vanskeliggør lovgivningen mulighederne for en tidlig, forebyggende indsats?
5. Både BUF og BSF indstiller sager til tvangsudvalget - hvordan er den tværfaglige indsats mellem de to forvaltninger?

Forvaltningens bemærkninger:

Børn- og Ungeudvalget har i 2018 vedtaget en strategi for tidlig indsats for perioden 2018 – 2022: "Tidlig og Rettidig indsats". Der er ligeledes vedtaget strategier for Sprog og Dannelse. Temaerne i de tre strategier er tæt forbundne, og indsatserne understøtter gensidigt hinanden.

Visionen i "Tidlig og Rettidig indsats" er, at alle børn og unge i Odense Kommune skal have de bedst mulige forudsætninger for at trives, indgå i fællesskaber og udvikle faglige og sociale kompetencer. Derfor er der en række konkrete målsætninger, som understøtter visionen:

- Alle børn og unge skal møde i dagtilbud og skole

- Vi har et kvalificeret og tværprofessionelt samarbejde
- Der er sammenhæng i de yngste børns liv
- Vi samarbejder om at sikre lige muligheder i livet til børn i udsatte positioner
- Der er sammenhæng i overgang fra dagtilbud til skole og fra grundskole til ungdomsuddannelse
- Børn og unge er deltagende i inkluderende læringsmiljøer

Som det fremgår af visionen og målsætningerne, er der noget, der retter sig mod alle børn, og dermed også omfatter og tilgodeser børn i socialt udsatte positioner – og andet retter sig specifikt mod børn i socialt udsatte positioner.

I denne sag belyses især de tilgange og tiltag i BUF og i BSF, som retter sig mod børn og unge i socialt udsatte positioner. Det sker på baggrund af de stillede spørgsmål:

Ad 1: Forvaltningens muligheder for at bryde den sociale arv på et tidligt tidspunkt

Foranlediget af spørgsmålet om socialt udsatte unge, der får børn, før de er klar til at påtage sig et forældreskab, har forvaltningen undersøgt omfanget af børn født af unge mødre.

Nedenstående tal fra Danmarks Statistik angiver antallet af levendefødte børn i Odense Kommune, fordelt efter moderens alder. Tallene siger ikke noget om, hvorvidt moderen er i en udsat position.

	2015	2016	2017
17 år	1	1	0
18 år	2	4	4
19 år	5	6	5
20 år	13	8	4
21 år	18	22	14
22 år	42	34	39
23 år	65	69	53

Der er i de konkrete år ikke født børn af mødre under 17 år.

Tallene bekræfter forvaltningernes fornemmelse af, at det er få kvinder, som får barn i en meget tidlig alder. I begge forvaltninger er det oplevelsen, at meget unge piger bliver gravide på grund af manglende prævention og ikke fordi, de har et ønske om at få et barn.

Den generelle, forebyggende og oplysende indsats varetages i skolerne via seksualundervisningen – herunder undervisning i præventionsmuligheder – og rådgivningen omfatter dermed alle unge. Når sundhedsplejersken møder 8. kl. elever til udskolingsundersøgelsen indgår prævention som en naturlig del af sundhedssamtalen. Der er desværre ikke længere mulighed for at henvise til en kommunal præventionsklinik. Nogle unge har brug for gratis prævention, og har tidligere kunnet gøre brug af den nu nedlagte præventionsklinik, som ud over den individuelle rådgivning og udlevering af gratis prævention også modtog skoleklasser til undervisning, hvorved eleverne fik et godt kendskab til tilbuddet. Nu henvises de i stedet til den praktiserende læge.

Sundhedsplejen tilbyder et gruppeforløb (Sund Start Sammen) over 10 gange til førstegangsgravide og deres partner. Det er et fødsels- og forældreforberedende kursusforløb, hvortil især velfungerende par melder sig. I Vollsmose har sundhedsplejen et særligt tilbud til sårbare gravide og familier (Freja). Kvinderne visiteres fra Familieambulatoriet på OUH, hvortil de ofte fortsat er tilknyttet.

Når sundhedsplejerskerne er i kontakt med udsatte gravide/familier er familieplanlægning altid på dagsordenen, som et sundhedsmæssigt tema, ligesom sundhedsplejerskerne opfordrer kvinderne til at tage imod tilbuddet om en 8-ugers undersøgelse efter fødslen hos egen læge, hvor præventionsmuligheder indgår som fast element i konsultationen.

Med udgangen af 2018 har Mødrehjælpen lukket deres rådgivningscenter i Odense, og dermed trukket sig fra et partnerskab med Odense Kommune og Odense Universitetshospital (OUH) om gravide og småbørnsforældre. Odense Kommune har sammen med OUH pr. 1/1 2019 videreført tilbuddet målrettet unge førstegangsgravide op til 23/25 år under navnet "God Start". Målgruppen er unge, der har brug for et andet tilbud end Sund Start Sammen. Fagpersoner i God Start er blandt andet jordemødre, sundhedsplejersker, familiebehandlere og småbørnspsykolog. Der visiteres til tilbuddet via kommunal koordinator. Deltagerne mødes fra 7. graviditetsmåned og til barnet er 9 mdr. gammelt. Deltagerne skal kunne indgå aktivt i gruppesammenhænge og må ikke have et aktivt misbrug eller være påvirket i forbindelse med møderne.

Medio 2018 sponserede A.P. Møllers Fond et projekt i Odense Kommune om tidlig indsats. Projektet hedder FAMKO og retter sig mod sårbare gravide, der tilbydes et individuelt forløb eller et gruppeforløb med en fast støtteperson fra graviditeten og til barnets skolestart. Hensigten er, at skabe bedst mulig tilknytning mellem barn og forældre. Støttepersonen skal være dørbåner i forhold til kommunale og regionale tilbud samt tilbud i civilsamfundet. Ligeledes ydes der praktisk bistand i forhold til økonomi, bolig med videre. Indskrivning i projektet fordrer gode dansk kundskaber af hensyn til gruppeaktiviteter. Projektet løber frem til 2027 og evalueringen baserer sig på såvel interventionsgruppen som en kontrolgruppe. Samlet set indgår 160 deltagere årligt i projektet med 80 kvinder i hver gruppe. Deltagelse afgøres ved hjælp af lodtrækning.

Sundhedsplejen i Odense Kommune har fået tilført ekstra midler i 2019. Midlerne skal blandt andet gå til hyppigere kontakt med alle flergangs fødende og til depressionsscreening af vordende forældre, så relevant behandling kan iværksættes på et tidligt tidspunkt.

Ud over ovenstående har borgere mulighed for at henvende sig og søge åben, anonym, familieorienteret rådgivning. Serviceloven anfører eksplicit, at tilbuddet også omfatter gravide. Henvendelse sker på borgerens eget initiativ eller via henvisning fra fagpersoner.

Ad 2: Forvaltningens øvrige handlemuligheder

Spørgsmålet forstås som forvaltningens yderligere handlemuligheder, når der er en aktiv sag på den unge. Udsatte unge med en aktiv sag i Børne- og Ungerådgivningen (BUR) eller Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF) har mulighed for at få rådgivning om familieplanlægning i forbindelse med diverse sociale hjælpeforanstaltninger – fra bostøtte, kontaktperson til anbringelse.

Familieplanlægning indgår som tema i forbindelse med sociale hjælpeforanstaltninger. Det gælder både i forhold til den unges forældre, når det er relevant, og i forhold til den unge, som er seksuelt aktiv. Som en integreret del af foranstaltninger, bl.a. i Familie og Ungehuset 4-18 år under CIBU, er der fokus på seksuel adfærd (grænser og overgreb), identitetsudvikling, prævention m.v., ligesom der kan gives praktisk støtte i form af at ledsage den unge, der skal have prævention, når den unge har brug for det.

I Børn og Familiehuset 0-14 år under Center for Indsatser til Børn og Unge (CIBU) forefindes et team, som har gravide og spædbørnsfamilier, som særligt kompetenceområde. Der igangsættes ca. 25-30 foranstaltningsforløb for denne målgruppe årligt. Langt de fleste igangsættes under graviditeten og typisk på baggrund af underretninger fra jordemor på Odense Universitetshospital. En intern evaluering i 2017 viste, at den gennemsnitlige varighed af foranstaltningen er ca. 11 måneder. I 68% af sagerne fandt man, at formålet med indsatsen var helt eller delvist opfyldt, og at det dermed var lykkedes at skabe et fundament for, at forældrene selv kunne arbejde videre med at skabe en god og tryk tilknytning til deres barn.

Ligeledes bliver der iværksat døgnophold for mor/forældre og det nyfødte barn i de tilfælde, hvor der er et behov for en nærmere belysning af forældrevnen via observation og konkret vejledning. Der er tale om en lille målgruppe. Også her er der nogle etiske dilemmaer – bl.a. i forhold til vurderingen af, om et døgnophold udsætter barnet for en udviklingsmæssig risiko, som en egentlig anbringelse ville forebygge? I 2018 har der været 11 fælles døgnophold i BUR og 1 i CFU.

Forvaltningerne står ligeledes i et dilemma i forhold til vordende mødre, som via alkohol, medicin og stoffer udsætter deres ufødte barn for alvorlige belastninger, og som ikke kan bringes til at nedsætte eller ophøre med misbruget. Der eksisterer i sociallovgivningen ikke magtmidler før barnet er født. Magtmidler i form af tvangsbehandling og tvangstilbageholdelse i psykiatrien forudsætter, at den pågældende er til fare for sig selv eller andre – herunder regnes et ufødt barn ikke.

Ad 3: Overgangen fra Børn- og Ungeforvaltningen til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Tidligere blev unge overdraget til voksensystemet, når de blev myndige - det vil sige ved det 18. år. Siden januar 2014 er overdragelse sket efter endt grundskolegang. Det har vist sig, at overdragelsestidspunktet gennemsnitligt er ved 17,2 år. Spændvidden er fra det 15. til det 18. år - nogle gange længere i forbindelse med efterværnsforanstaltninger. Der er udarbejdet en samarbejdsaftale mellem BUF og BSF, som skal sikre et samarbejde og skabe sammenhæng og en god overgang for den unge og familien. Der er etableret formelle overdragelsesmøder på medarbejder- og ledelsesniveau, hvor den unges behov, ressourcer og muligheder belyses, således, at forældre og den unge i god tid inden overdragelsen har et billede af, hvad overgangen til voksensystemet vil indebære. Samarbejdet mellem BUR og UR i BSF indledes på det sociale indsatsområde inden overdragelsen efter endt grundskolegang. Der er fokus på den unges uddannelsesplaner og fortsatte behov for sociale hjælpeforanstaltninger, og hvis BUR finder det nødvendigt, sker overdragelsen i et møde. Unge med handicap overdrages fortsat ved det 18. år, og overdragelsen forberedes i møder fra det 16. år.

Selve overdragelsen sker med dækkende børnefaglig undersøgelse, handleplan og aktuel status fra BUR til BSF og evt. ÆHF. Forvaltningerne er meget opmærksomme på, at relevant viden overdrages - både skriftligt og evt. mundtligt. Der holdes altid overdragelsesmøder mellem BUR og CFU og mellem BUR og UR, når BUR finder behov herfor. Der er ikke ressourcer til, at det kan ske i alle sager. Der er efter behov telefonisk kontakt mellem sagsbehandlere i forbindelse med en overdragelse. I 2018 overdrog BUR 88 sager til Ungerådgivningen og 9 sager til CFU i BSF.

AD 4: Er der lovgivningsmæssige begrænsninger?

Som myndighed skal vi have et lovligt grundlag for at behandle personoplysninger, dvs. vi skal have en konkret hjemmel til vores behandling af persondata. Det følger af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Den konkrete hjemmel vil afhænge af typen af personoplysning, altså om der er tale om en almindelig eller følsom oplysning. Under forudsætning af, at vi som myndighed ønsker at målrette en tidlig forebyggende indsats mest muligt, må der forventes at være behov for en bred vifte af forskellige oplysninger, der både kan være almindelige og følsomme. Det er derfor væsentligt at beskrive begge typer af oplysninger.

Foruden typen af personoplysning, vil valget af hjemmel også afhænge af den specifikke situation, der nødvendiggør behandlingen af oplysningerne. Nærmere bestemt, om der f.eks. er tale om myndighedsudøvelse i en konkret sag, eller om der er tale om personoplysninger vedrørende en generel gruppe af unge.

Lovgivere har ønsket en stærk beskyttelse af borgeren i forbindelse med indhentelse, benyttelse og udveksling af almindelige og følsomme personoplysninger. Det er forvaltningens opfattelse, at denne beskyttelse medvirker til den tillid mellem borger og forvaltning, som er en forudsætning for at kunne bede om og tage imod hjælp, når hjælp er nødvendig og hensigtsmæssig. Derfor er det hensigtsmæssigt at indhentning, brug og udveksling af personoplysninger som hovedregel sker på baggrund af et informeret samtykke.

Der er allerede i lovgivningen mulighed for, at fagpersoner på et tidligt tidspunkt kan udveksle oplysninger om et barn, der er bekymring for, ligesom der er mulighed for tvangsmæssige foranstaltninger under særlige omstændigheder. Forvaltningen kan således ikke pege på, at lovgivningen begrænser mulighederne for en tidlig og forebyggende indsats.

Vedrørende ufødte børn består dog et etisk dilemma. Vil en ny lovgivning, der muliggør tvangstilbageholdelse og tvangsbehandling af for eksempel en gravid, stofmisbrugende kvinde, komme barnet til gavn - eller vil det føre til, at kvinden går under jorden, så hverken hun eller barnet får hjælp i forbindelse med og lige efter fødslen?

På baggrund af den nuværende lovgivning om behandling af personoplysninger arbejder forvaltningen i forskellige sammenhænge på at optimere og smidiggøre informationsudveksling til gavn for borgeren og under forudsætning af borgerens samtykke. Det gælder blandt andet i forbindelse med FAMKO-projektet, hvor oplysninger indhentet af jordemor kan deles med relevante kommunale afdelinger, og i forbindelse med Sammenhængende Borgerforløb hvor der ligeledes arbejdes på at optimere informationsudveksling med borgerens samtykke.

Med hensyn til gratis prævention til i princippet alle unge er mulighederne blevet forringet efter lukningen af præventionsklinikken.

Ad 5: Sager til tvangsudvalget

Med hensyn til tvangssager har BUR i 2018 forelagt 120 sager for tvangsudvalget mens BSF har forelagt 9 - 2 fra UR og 7 fra CFU.

Begge forvaltninger har prioriteret juridisk bistand til sagsfremstillingerne, men ekspertisen er selvsagt størst i BUF grundet den store antalmæssige forskel.

Tvangsmæssige foranstaltninger er de mest vidtgående indgreb, forældre kan blive udsat for, så derfor har sagsbehandlingen af disse sager meget høj prioritet i BUR. Området varetages af socialrådgiverne i samarbejde med jurist og fagspecialister, således at kvaliteten juridisk og socialfagligt er høj og forældrenes og børnenes retssikkerhed tilgodeses. At prioriteringen har effekt, viser sig blandt andet i sammenligning med 6-byerne, hvor Odense Kommune ligger højt i andelen af tvangssager med medhold i ankesystemet.

BUR har i en overgangsperiode efter 2014 ydet socialfaglig og juridisk bistand i tvangssager til BSF, men den bistand er ophørt og opgaven implementeret i BSF. Dog har lederne i UR og CFU mulighed for at rette henvendelse og få mundtlig rådgivning fra BURs fagspecialister, hvis der er behov for det.

Een gang om året afholder tvangsudvalget evalueringsmøde med BUF og BSF med henblik på at udveksle statistiske oplysninger og drøfte konkrete emner, som kan sættes på dagsordenen af parterne, således at der kan tages hånd om eventuelle u hensigtsmæssigheder.

Afrunding

Forvaltningens tilgang til at arbejde med tidlig og rettidig indsats fremgår af Strategien for Tidlig indsats. Begrebet mønsterbrud kan give god mening i relation til unges uddannelses- og beskæftigelsesniveau, fordi der er en signifikant sammenhæng mellem forældres og deres børns uddannelsesniveau. Af samme grund er der i Odense Kommune og i samfundet iøvrigt stor opmærksomhed på, at unge skal uddanne sig, og at det skal ske indenfor de områder, som passer til deres interesser og kvalifikationer, og hvor der er beskæftigelsesmuligheder.

Der er ikke i samme grad sammenhæng mellem forældres sociale problemer og sociale problemer hos deres børn, når de bliver voksne. Langt de fleste børn af forældre med sociale problemer klarer sig godt, ligesom nogle børn får sociale vanskeligheder, selv om deres forældre ikke har det.

Begrebet social arv kan bidrage til stigmatisering af børn og unge, som dermed ikke bliver udfordret i samme grad som andre unge, hvilket har en dokumenteret negativ effekt. Derfor lægger forvaltningen vægt på at anvende mere udviklingsfremmende begreber - og begreber, der i højere grad retter sig mod omgivelserne som for eksempel ressourcefokusering, udviklingsfremmende og nære netværk, resiliente og stimulerende børne- og ungemiljøer og tidlige, generelle indsatser og rammer i dagtilbud og skoler, som kommer alle børn til gode - også børn i udsatte positioner.

Økonomi

Da der er tale om en initiativretssag, har Børn- og Ungeforvaltningen ikke oplyst sagens økonomiske konsekvenser.

Punkt 10: Seksualundervisning på folkeskolerne i Odense Kommune anno 2018

00.00.00-A00-577-18

Resume

Børn- og Ungeudvalgsmedlem Tim Vermund har bedt om at få en status på, hvordan seksualundervisningen forvaltes på Odense Kommunes folkeskoler. Da det skulle være et overordnet billede, blev det besluttet, at det var få skoler, der skulle inddrages i en undersøgelse. Der blev udvalgt fire skoler på baggrund af beliggenhed og forskelligt elevgrundlag.

På undervisningsministeriets hjemmeside fremgår det, at emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab er et obligatorisk emne i folkeskolen fra børnehaveklasse til 9. klasse. Emnet er et timeløst fag, og det påhviler skolelederen at træffe beslutning om hvilke fag, undervisningen af det obligatoriske emne skal foregå i.

Tilbage melding fra skolerne:

På skolerne er det oftest lærerteamet, der forestår seksualundervisningen på skolen. Herudover kan det være klasselæreren eller en specifik lærer f.eks. naturfagslæreren.

To ud af de fire skoler oplyser, at de har seksualundervisning på alle klassetrin. Den tredje skole beskriver, at de generelt har fokus på risikoadfærd i hele skoleforløbet, og at sundhedsplejersken kommer på besøg i 5. klasse for at tale om kroppen. Skolen har regulær seksualundervisning på 6.-9. årgang, hvilket også er tilfældet for den fjerde skole.

Hvert år i forbindelse med uge 6 afholder Sex & Samfund en kampagne, "Uge sex", som har et overordnet tema, der er forskelligt fra år til år. Skolerne kan tilmelde sig kampagnen og bl.a. rekvirere gratis forløb, aktiviteter og undervisningsmaterialer til seksualundervisningen, samt modtage nyhedsbreve, hvor der bl.a. er inspiration til seksualundervisningen.

Hovedparten af seksualundervisningen afvikles i uge 6 på skolerne. Det kan være udvalgte timer eller dage og ikke nødvendigvis hele uge 6. F.eks. kan det være projektdage, hvor seksualundervisningen enten integreres i et enkelt fag, eller der undervises tværfagligt. Det er forskelligt på skolerne hvilke fag, seksualundervisningen integreres i. Det kan f.eks. være i biologi, idræt, dansk og natur og teknologi. Derudover er det forskelligt, hvordan seksualundervisningen tilrettelægges alt efter hvilken årgang, der undervises på. På de fleste af skolerne integreres seksualundervisningen også løbende i forskellige fag henover skoleåret.

Skolerne trækker på inputs/oplæg fra andre. Det kan f.eks. være Sex & Samfund, sundhedsplejersken, Børns vilkår, Aids-fonden, Sexekspresen, Ungeguiderne, materialer der udgives i forbindelse med "Uge sex", besøg på præventionsklinikken og lignende.

Eksempler på hvordan seksualundervisningen afvikles i indskoling, mellemtrinnet og i ungemiljøet:

- 0.-3. klasse
  - Et forløb om kroppen
  - Kropskendskab og bevægelse igennem idræt
  - Familiekundskab – hvordan familier kan være forskellige
  - Snak om at sætte grænser og om at acceptere andres grænser
  - Snak om mobning, berøring og kropssprog
- 4.-6. klasse
  - Afvikles hovedsageligt i løbet af uge 6, dog ikke hele ugen
  - Integreret løbende henover skoleåret i forskellige fag og emner
  - Integreret i forskellige fag, ofte i natur og teknologi og/eller idræt.
  - I 5. klasse snak med eleverne om hvad der sker i deres krop
  - Skolesygeplejerskerne indkalder eleverne kønsopdelt og fortæller om pubertet og kroppen
- 7.-9. klasse
  - Afvikles i uge 6
  - Integreres i relevante fag såsom biologi, idræt og dansk
  - Emner der berøres kan være kroppens udvikling, hygiejne, forelskelse og følelser.
  - Der arbejdes en del med grænser – egne og andres

Skolerne følger op på, at eleverne modtager seksualundervisning f.eks. via at der i uge 6, er afsat tid til risikoadfærd – herunder seksualundervisning. Derudover følges der op via ledelsen på samme måde, som der

generelt følges op på, hvordan lærerne og pædagogerne planlægger og gennemfører undervisning f.eks. ved deltagelse i teammøder og fagteammøder, indsigt i årsplaner, MUS, overværelse af undervisning, gennem PLC- og vejlederkorps, samt ved løbende samtaler med medarbejderne.

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 3/9 2013 blev seksualundervisning og oplysning om homo- og biseksualitet i folkeskolen drøftet på anmodning fra Tim Vermund. På det efterfølgende Børn- og Ungeudvalgsmøde den 24/9 2013 indstillede Børn- og Ungeforvaltningen, at udvalget godkendte, at oplysning om bi- og homoseksualitet skal indgå som et obligatorisk element i seksualundervisningen i folkeskolerne i Odense Kommune. Indstillingen blev godkendt af Børn- og Ungeudvalget. Til sagen hørte to bilag; et udkast til følgemail til skolebestyrelser og skoleledere ved Odense Kommunes folkeskoler, samt et udkast til en folder. I begge bilag fremgår det, at oplysning om bi- og homoseksualitet skal indgå som et obligatorisk element i seksualundervisningen. Folderen giver derudover et overblik over tilbud om seksual- og seksualitetsundervisning til Odense Kommuners folkeskoler.

Kravet om mangfoldighed i seksualundervisningen varetager skolerne i forskellige undervisningsforløb igennem skoleforløbet, f.eks. ved at være åbne og fordomsfrie, give eleverne kendskab til forskellige former for seksualitet, undervisning i familieforhold, samt oplysning om at mangfoldigheden er anerkendt i Danmark.

På skolerne bliver der på et niveau, der er tilpasset elevernes alder, debatteret, oplyst og talt om eksempelvis kulturelle og samfundsmæssige holdninger til mangfoldighed, om alle former for seksualitet, herunder homoseksualitet, og om sammensætning af forskellige familier. Skolerne giver på den baggrund udtryk for, at kravet om mangfoldighed i seksualundervisningen ikke er en udfordring. Derudover har en del af det materiale, der ligger tilgængeligt til brug for seksualundervisning, rigtig meget info om og fokus på homoseksualitet og forskellige måder at være en familie på.

Punkt 11: Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen

00.01.00-G01-538-18

Resume

Baggrund

I forbindelse med udmøntning af Budget 2019 besluttede Børn- og Ungeudvalget, at det provenu fra Sammenhængende Borgerforløb, der ikke kunne finansieres gennem de identificerede indsatser, i stedet finansieres af éngangsmidler i 2019. Derudover blev det besluttet, at Børn- og Ungeforvaltningen i 2020 skal løse Sammenhængende Borgerforløb igennem bedre løsninger, herunder løbende rapporteringer til Økonomiudvalget.

I den forbindelse fik Børn- og Ungeudvalget 22/1 2019 den første orientering omkring forvaltningens arbejde med Sammenhængende Borgerforløb hidtil og et indledende blik på arbejdet frem mod nye indsatser i 2020. Økonomiudvalget fik samme orientering 16/1 2019.

Leverance 2

Denne orientering er således Leverance 2 i den leveranceplan, der er aftalt med Økonomiudvalget, og som er vedlagt sagen.

I sagen vil Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget blive præsenteret for første udgave af planen, der viser hvorledes opgaven omkring Sammenhængende Borgerforløb løses i Børn- og Ungeforvaltningen.

Børn- og Ungeforvaltningens plan indeholder en række delelementer, der tilsammen skal sørge for, at forvaltningen kommer i mål med opgaven.

Delelementerne i planen er:

1. En Leverance- og milepælsplan, der beskriver de leverancer og milepæle, der er defineret frem mod primo 2021
2. Den tilgang, som Børn- og Ungeforvaltningen har til at løse opgaven, herunder et blik på organiseringen af opgaven internt i forvaltningen
3. En beskrivelse af det monitorerings- og evalueringsdesign, der opbygges i forbindelse med at indsatserne iværksættes

Der er vedlagt et bilag til hvert af punkterne i planen, som også bliver gennemgået nedenfor.

Ad 1) De fremtidige leverancer (vedlagt Leverance- og milepælsplan)

Første delelement i Børn- og Ungeforvaltningens plan er den vedlagte leveranceplan, hvor der er skitseret et samlet forløb, der viser de trin, der er planlagt for at komme i mål med Sammenhængende Borgerforløb.

I den sammenhæng er Leverance 3 central. Denne vil tilgå Børn- og Ungeudvalget 26/3 2019 og Økonomiudvalget 3/4 2019. Her vil Børn- og Ungeforvaltningen fremlægge første bud på de indsatser med tilhørende provenu, der skal danne grundlaget for at komme i mål med Sammenhængende Borgerforløb i 2020 og frem.

Frem mod denne fremlæggelse vil Børn- og Ungeforvaltningen involvere de relevante parter, der kan være med til at identificere og kvalificere indsatserne. Et arbejde der allerede er påbegyndt.

Alle afdelinger i Børn- og Ungeforvaltningen er således i januar 2019 ved at beskrive forslag til de indsatser, der skal indgå i arbejdet med Sammenhængende Borgerforløb fremover. Der vil være tale om igangværende men også nyudviklede tiltag indenfor egne afdelinger og på tværs af afdelinger.

I starten af februar 2019 vil alle disse forslag til indsatser danne baggrund for en workshop med ledere og medarbejdere, hvor indsatserne skal kvalificeres og videreudvikles, inden der i chefgruppen foretages en prioritering af de indsatser, der fremlægges for Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget.

Planen er, at der samlet set findes et sted mellem 15 og 20 nye og videreudviklede indsatser, der samles i forskellige relevante kategorier. Dette kunne eksempelvis være i forhold til et aldersinterval, som de 0-3 årige, eller indenfor et bestemt område, som eksempelvis indsatser for børn og unge med psykiske udfordringer.

Foruden den ovennævnte plan for at udforme indsatserne, er der planlagt en proces for at involvere medarbejderrepræsentanterne via Børn- og Ungeforvaltningens MED-struktur, således at der også sikres en god og konstruktiv dialog og løbende inddragelse af de medarbejdere, der har den borgernære kontakt.

Mellem Leverance 3 og 4, vil Børn- og Ungeforvaltningen kvalificere indsatserne på baggrund af de input, som Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget har givet, hvorefter de besluttet på Børn- og Ungeudvalget 21/5 2019 og præsenteres i Økonomiudvalget 29/5 2019.

I Leverance 5 vil Børn- og Ungeforvaltningen præsentere en plan for, hvordan de besluttede indsatser foreslås implementeret, herunder hvordan tidshorisonten er for dette.

I efteråret 2019 er der planlagt en statusrapportering på arbejdet med at implementere indsatserne, mens der i 2020 vil blive fremlagt statusser og midtvejsevalueringer i henhold til evalueringsdesignet for de enkelte indsatser.

Samlet set vil Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget over de kommende to år have mulighed for at følge arbejdet med såvel identifikation, implementering og evaluering af de fremtidige indsatser under Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen.

Ad 2) Tilgang til opgaven (vedlagt Kommissorium)

Som en del af planen for at lykkes med Sammenhængende Borgerforløb, har Børn- og Ungeforvaltningen set på organiseringen af opgaven.

På baggrund af erfaringerne (som beskrevet i evalueringen) med arbejdet med Sammenhængende Borgerforløb hidtil, er der nu nedsat en projektorganisering i Børn- og Ungeforvaltningen. I denne projektorganisering sidder den administrerende direktør for bordenden, og chefgruppen (niveau-2 chefer) fungerer som styregruppe. Alle afdelinger i forvaltningen bidrager til arbejdet med Sammenhængende Borgerforløb, og der er (som beskrevet ovenfor) involveret ledelse og medarbejdere fra såvel centralt som decentralt niveau samt MED-system for at finde de gode løsninger.

Succeskriterierne for Sammenhængende Borgerforløb er at finde politisk afklarede, koordinerede og helhedsorienterede løsninger, som sikrer bedre og mere sammenhængende forløb for børnene, de unge og familierne.

Løsningerne skal tilsammen opfylde formålene med sammenhængende borgerforløb, der er defineret som:

- Borgerne oplever større sammenhæng på tværs af forvaltningen
- Større effekt af de kommunale indsatser og ydelser
- Medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af forvaltningen
- Omkostningsreduktioner på servicerammen i forvaltningen

Det er med det afsæt, at Børn- og Ungeforvaltningen allerede er gået i gang med at identificere og kvalificere indsatser og arbejdsmetoder.

Ad 3) Evalueringsdesign (vedlagt Model for evaluering)

Som det er nævnt i den evaluering, der var en del af udvalgets seneste orientering omkring Sammenhængende Borgerforløb i januar 2019, så har Børn- og Ungeforvaltningen hidtil arbejdet med Sammenhængende Borgerforløb som en del af forvaltningens øvrige drift- og udviklingsopgaver.

Dette ændres der fremadrettet på således, at der arbejdes med opgaven projektorienteret. Dette betyder blandt andet, at der, som nævnt ovenfor, ændres i det organisatoriske set-up omkring opgaven, men også at der opbygges et evalueringsdesign, der gør det muligt at monitorere indsatserne over tid i forhold til at kunne følge op på, hvorvidt formålene med Sammenhængende Borgerforløb opfyldes.

Indsatserne, der indgår i Sammenhængende Borgerforløb vil blive evalueret inden, under og afslutningsvis:

1. Identifikation: Inden projektstart vil der blive foretaget vurdering af potentiale af effekt og økonomiske gevinster som baggrund for valg af indsatser. Samtidig opstilles mål og evalueringsdesign for de valgte indsatser.
2. Opfølgning: Der vil løbende blive fulgt op på effekt og aktivitet i indsatserne, så det er muligt at monitorere målopnåelse og effekter undervejs, når indsatserne gennemføres.
3. Implementering: Ved afslutning af én eller flere indsatser gennemføres endelig evaluering, herunder beregning af økonomisk potentiale til implementering. Evalueringen medvirker til at beregne eventuelle budgetreduktioner, som skal indarbejdes i organisationen.

Der er en række opmærksomhedspunkter i forbindelse med evaluering generelt, herunder evaluering af økonomisk potentiale.

For det første vil et økonomisk potentiale ofte gå på tværs af organisationen. For det andet vil flere gevinster i indsatserne være langsigtede, idet der er tale om investeringer og ændringer i organisationen, der først får virkning flere år efter afslutning. Begge opmærksomhedspunkter vil løbende blive taget i betragtning i forbindelse med evaluering af den enkelte indsats.

Evalueringsdesignet tilpasses den enkelte indsats, hvilket influerer på valg af evalueringsmetoder, opsætning af succeskriterier og indikatorer. Hvordan indsatserne konkret bliver evalueret, vil blive beskrevet sammen med beskrivelse af den enkelte indsats i Leverance 4 eller 5.

Børn- og Ungeforvaltningen har et veludbygget datagrundlag for drift i forvaltningen, herunder økonomi og aktivitet. Disse data vil så vidt muligt blive anvendt i evalueringerne af indsatserne.

Samlet set skal ovenstående udkast til plan med dens indeholdende elementer sørge for, at Børn- og Ungeforvaltningen på bedste vis får løst opgaven med Sammenhængende Borgerforløb, herunder at der opbygges et system for, at Børn- og Ungeudvalget og Økonomiudvalget løbende kan følge indsatserne og fremdriften i disse.

Bilag

Kommissorium for Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen

Sammenhængende Borgerforløb - Model for evaluering

Leveranceplan for Sammenhængende Borgerforløb i Børn- og Ungeforvaltningen

Punkt 12: Aktuelle sager

00.01.00-A00-2-19

Resume

- Orientering om beredskab til forebyggelse og håndtering af overgreb mod børn og unge.
- Orientering om Vollsmose (økonomi).
- Uddeling af pjece vedr. samarbejde med erhvervsuddannelserne.